

Bryssel den 7.12.2016
COM(2016) 940 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

ATT INVESTERA I EUROPAS UNGA

ATT INVESTERA I EUROPAS UNGA

”En 29:e medlemsstat är på väg att uppstå inom Europeiska unionens gränser. Det är den stat där människor utan jobb lever. En stat där unga människor blir arbetslösa; en stat där människor utestängs, lämnas bakom och ställs åt sidan. Jag skulle vilja att denna 29:e medlemsstat blir en normal medlemsstat igen.”

*Jean-Claude Juncker,
inledningsanförande vid Europaparlamentets plenarsammanträde den 15 juli 2014*

”Även om vi investerar i bättre villkor utomlands måste vi också investera för att bemöta humanitära kriser på hemmaplan. Och framför allt behöver vi investera i våra ungdomar. Jag kan inte och vill inte acceptera att Europa är en kontinent präglad av ungdomsarbetslöshet. Jag kan inte och vill inte acceptera att millenniegenerationen, generation Y, kan bli den första generationen på 70 år som är fattigare än sina föräldrar. Detta är naturligtvis främst de nationella regeringarnas ansvar. Men EU kan understödja deras satsningar.”

*Jean-Claude Juncker,
talet om tillståndet i unionen den 14 september 2016*

EU-projektet handlar om att skapa en bättre framtid för EU:s medborgare. Detta innebär också att investera i ungdomar, att ge dem nya möjligheter och hjälpa dem att utnyttja dessa möjligheter. Det handlar om att ge ungdomar bästa möjliga start i livet genom att investera i deras kunskaper, färdigheter och erfarenheter, att hjälpa dem att hitta eller utbilda sig för sitt första arbete och att ge dem tillfälle att göra sina röster hörda. Denna investering i ungdomar lägger grunden för ett rättvist, öppet och demokratiskt samhälle, för social rörlighet och delaktighet samt för hållbar tillväxt och sysselsättning.

1. Ett akut behov att investera i Europas ungdom

Under de senaste åren har situationen förbättrats för unga personer i många avseenden. Ungdomsarbetslösheten har sjunkit från en topp på 23,9 % år 2013 till 18,5 % år 2016, med en minskning på 10 % enbart under det senaste året. Andelen elever med högst grundskoleutbildning har minskat från 17 % år 2002 till 11 % år 2015. I åldersgruppen 32–34 år ökade andelen med högre utbildning från 23,6 % år 2002 till 38,7 % år 2015.

Krisen har dock drabbat unga människor hårt och kampen mot ungdomsarbetslösheten förblir en prioritet. Med mer än 4 miljoner arbetslösa unga människor i EU, har de unga EU-medborgarna drabbats hårdast av den ekonomiska krisen och många befinner sig fortfarande i en svår situation. Ungdomsarbetslösheten i EU är fortfarande dubbelt så hög som den totala arbetslösheten, och uppgår i vissa medlemsstater till över 40 %. Dessa siffror ger inte en fullständig bild, eftersom många ungdomar inte är registrerade som arbetslösa och inte söker jobb på grund av en rad olika faktorer, bland annat familjeansvar eller hälsoproblem, men också bristande motivation och brist på incitament att anmäla sig som arbetslös. Sammanlagt har omkring 6,6 miljoner ungdomar varken arbete eller utbildningsplats, och vissa av dem har varit i denna situation i många år.

En annan källa till oro är att högkvalitativ utbildning ännu inte är en verklighet för alla studerande, och att en stor andel av eleverna har dåliga grundläggande färdigheter. 11 % av ungdomarna har lämnat skolan med högst grundskoleutbildning och saknar formella kvalifikationer. Denna brist på formella kvalifikationer begränsar deras möjligheter att hitta

ett arbete. Ungefär 60 % av dessa elever som slutar skolan med högst grundskoleutbildning är arbetslösa eller inaktiva. I genomsnitt är ungdomar med utländsk bakgrund (en växande andel av den unga befolkningen i de flesta medlemsstater¹) mer benägna att lämna skolan med högst grundskoleutbildning och en större andel av dem varken arbetar eller studerar². Enligt de senaste uppgifterna från Pisaundersökningar ökar andelen elever med mycket låg kompetens i naturvetenskap och läsning. När det gäller naturvetenskap ökade andelen lågpresterande med fyra procentenheter (från 16,6 % år 2012 till 20,6 % år 2015) och i läsning gick andelen upp med nästan två procentenheter (från 17,8 % år 2012 till 19,7 % år 2015). Andelen lågpresterande fortsatte att vara ännu högre inom matematik (22,2 % år 2015, vilket är en liten ökning från 22,1 % år 2012). Detta är ett stort bakslag som understryker det akuta behovet av att granska verksamheten inom de europeiska utbildningssystemen. Mer än 20 % av skolbarnen har svårt att lösa enkla uppgifter i matematik. Mer än 16 % har problem med naturvetenskapliga ämnen och mer än 17 % med läsning³. Endast en av fyra ungdomar menar sig ha fått några digitala färdigheter genom formell utbildning. Elever med lägre socioekonomisk bakgrund är överrepresenterade bland eleverna med dåliga resultat, vilket leder till en risk för överföring av fattigdom och social utestängning från en generation till nästa⁴.

Mot denna bakgrund ser många ungdomar inte med tillförsikt på framtiden. 57 % av ungdomarna upplever att unga människor utesluts från det ekonomiska, sociala och demokratiska livet⁵. Samtidigt är ungdomarna måna om att engagera sig och delta i samhällslivet. Situationen och framtidsutsikterna för unga människor är inte förenliga med Europas sociala marknadsekonomi och kommissionens prioritering att främja sysselsättning, tillväxt och investeringar. Som kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker framhöll i sitt tal om tillståndet i unionen finns det en risk för att millenniegenerationen – generation Y – kan bli den första generationen på 70 år som är fattigare än sina föräldrar. Detta hänger också samman med bredare ekonomiska och demografiska förändringar i det europeiska samhället, och hur rikedomar och möjligheter är fördelade mellan generationerna, där de senaste årens kris förvärrar mer djupgående tendenser.

Detta är en kamp som Europa måste vinna. En arbetslöshetsperiod tidigt i livet innebär personligt lidande och kan ha negativa konsekvenser för en persons hela liv. Att vinna kampen mot ungdomsarbetslöshet innebär att få fler unga att hitta bra jobb. Detta är en förutsättning för att Europa ska kunna garantera hållbar tillväxt och välbefinnande. Att ta itu med ungdomarnas situation på arbetsmarknaden är också en fråga om social rättvisa och i slutändan trovärdigheten för EU:s sociala och ekonomiska modell.

¹ Unga utrikes födda personer och inrikes födda med utlandsfödda föräldrar utgjorde 2014 20 % av åldersgruppen 15–29 år i EU (Eurostat, 2014). Mer än fyra av fem (83 %) förstagångsasyllsökande i EU-28 år 2015 var under 35 år.

² Nästan en fjärdedel av tredjelandsmedborgare i åldern 18–24 år har högst grundskoleutbildning, jämfört med 10 % bland unga människor som bor i det land där de är medborgare. Andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar är högre bland tredjelandsmedborgare i åldern 20–34 år (32,7 %) jämfört med landets egna medborgare (18,0 %) och situationen är särskilt svår för kvinnor (43,0 %).

³ OECD:s PISA-undersökning mäter regelbundet grundläggande färdigheter bland 15-åriga elever.

⁴ För uppgifter om sambandet mellan låga utbildningsresultat och socioekonomisk status: Utbildningsöversikten 2015.

⁵ Eurobarometerundersökningen *European Youth in 2016*, se

<http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/en/20160504PVL00110/European-youth-in-2016>

Kommissionen föreslår nya åtgärder för att stödja ungdomar. Efter talet om tillståndet i unionen fastställdes i Bratislavafärdplanen, som EU-ledare från 27 medlemsstater kom överens om, behovet av att ge unga bättre möjligheter genom ytterligare EU-stöd till medlemsstaterna för att bekämpa ungdomsarbetslösheten och av förbättringar av EU:s program inriktade på ungdomar. Som en respons på detta föreslås i detta meddelande åtgärder för att mer effektivt investera i ungdomar. Syftet är att hjälpa dem att utnyttja möjligheter, integreras väl i samhället, bli aktiva medborgare och eftersträva en framgångsrik yrkeskarriär. Detta initiativ handlar om hur EU och medlemsstaterna kan öka sina ansträngningar för att erbjuda ungdomar det stöd, den utbildning och de arbetstillfällen som de förtjänar. Meddelandet är en del av ett större åtgärds paket som syftar till att förbättra ungdomars möjligheter. Som en del av detta paket lanserar kommissionen den europeiska solidaritetskåren⁶ och lägger fram ett meddelande om förbättrad och moderniserad utbildning⁷.

2. EU:s insatser till förmån för ungdomar

Det huvudsakliga ansvaret för politik och åtgärder för unga människor ligger i händerna på medlemsstaterna, även när det gäller att förklara fördelarna med och stödet från EU:s åtgärder. Medlemsstaterna har huvudansvaret för sin sysselsättnings-, utbildnings- och ungdomspolitik, men Europeiska unionen har en roll i att stödja medlemsstaternas ansträngningar och har gjort så i många år. Särskilt har detta varit fallet med den här kommissionen som fokuserat starkt på sysselsättning för ungdomar, och särskilt på införandet av ungdomsgarantin genom att tidigarelägga sysselsättningsinitiativet för ungdomar under 2015 och mer nyligen en ny kompetensagenda för Europa under 2016. Men alltför ofta är det inte uppenbart för mottagarna av EU:s stöd varifrån stödet kommer. Politik och åtgärder som initierats på EU-nivå eller får ekonomiskt stöd från EU uppnår ofta betydande resultat, men eftersom de förmedlas genom nationella, regionala eller lokala myndigheter är många människor inte medvetna om EU:s betydelse för dessa insatser.

2.1 Att motverka ungdomsarbetslösheten

Att bekämpa ungdomsarbetslösheten fortsätter att ha högsta prioritet för EU. Att främja sysselsättningen är en fråga av gemensamt intresse som delas av alla medlemsstater. Europeiska unionen ger sitt stöd till medlemsstaterna genom en rad strategier och åtgärder, och genom riktat finansiellt stöd.

Inom ramen för den **europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken** erbjuder EU råd och vägledning⁸ till medlemsstaterna om hur de kan genomföra strukturreformer som underlättar integreringen av ungdomar i arbetslivet. Centrala åtgärdsområden inom ramen för den europeiska planeringsterminen 2016 var aktiva arbetsmarknadsåtgärder, elever som slutar skolan med högst grundskoleutbildning, förbättrad tillgång till utbildning för utsatta grupper, utbildningens relevans för arbetsmarknadens behov, arbetsbaserad inläring och lärlingsplatser och riktat stöd till ungdomar som varken arbetar eller studerar. Det ekonomiska stöd som ges genom EU:s struktur- och investeringsfonder ligger i linje med dessa politiska riktlinjer (se ruta).

⁶ COM(2016)942 final.

⁷ COM(2016)941 final.

⁸ Denna vägledning ges i form av landsspecifika rekommendationer. De utfärdas inom ramen för samordningen på EU-nivå av finanspolitiska, ekonomiska och sysselsättningspolitiska åtgärder, den så kallade europeiska planeringsterminen.

Exempel på EU:s insatser för ungdomssysselsättningen:

- Sedan januari 2014 har mer än 14 miljoner ungdomar har deltagit i ett av de nationella **ungdomsgaranti**program som man beslutade att inrätta 2013. Omkring 9 miljoner har accepterat ett erbjudande om jobb, fortsatt utbildning, lärlings- eller praktikplats sedan dess. **Sysselsättningsinitiativet för unga**, som är ett av EU:s viktigaste ekonomiska medel för att stödja införandet av ungdomsgarantin lanserades 2013 med en sammanlagd budget på 6,4 miljarder euro.
- **Europeiska socialfonden** har i 60 år investerat i ungdomars färdigheter och utbildning. Mellan 2007 och 2013 gav Europeiska socialfonden (ESF) stöd till mer än 30 miljoner ungdomar. Mellan 2014 och 2020 har 6 miljarder euro från ESF öronmärkts för att förbättra unga människors integration på arbetsmarknaden och 27 miljarder euro för utbildning och fortbildning.
- Under samma period kommer 6,8 miljoner ungdomar att kunna använda nya eller förbättrade utbildningsinrättningar i 15 medlemsstater genom finansiering från **Europeiska regionala utvecklingsfonden**.
- Från **Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling** kommer 2 miljarder euro att investeras under samma period i utbildnings- och rådgivningstjänster som ökar även unga människors kompetens och anställbarhet, och 7 miljarder euro har anslagits för att stödja nystartade företag på landsbygden, med en stark inriktning på ungdomar.
- **Europeiska investeringsbanken** stöder via programmet ”Skills and Jobs – Investing for Youth” investeringar i humankapital (t.ex. yrkesutbildning, studielån och mobilitetsprogram) med 7 miljarder euro under perioden 2013–15 och ger tillträde till finansiering med anknytning till anställning av ungdomar i små och medelstora företag (26 miljarder euro har anslagits till små och medelstora företag 2013–15).⁹

Under de senaste åren har införandet av **ungdomsgarantin** har bidragit till att förbättra situationen i praktiken. Ungdomsgarantin föreslogs av kommissionen och antogs av medlemsstaterna genom en rådsrekommendation¹⁰ under 2013. Garantin är ett politiskt åtagande om att alla ungdomar under 25 år ska få ett högkvalitativt erbjudande om anställning, fortsatt utbildning, en lärlingsplats eller praktikplats inom fyra månader efter att ha blivit arbetslös eller avslutat formell utbildning. Utöver andra centrala EU-instrument, som Europeiska socialfonden, har ett särskilt EU-finansieringsinstrument – sysselsättningsinitiativet för unga – lanserats för att stödja genomförandet av ungdomsgarantin i de europeiska regioner som drabbats hårdast av ungdomsarbetslösheten. För att påskynda genomförandet av sysselsättningsinitiativets åtgärder tillhandahöll kommissionen i början av 2015 finansiering på 1 miljard euro. Mot bakgrund av de första resultaten från genomförandet, föreslog kommissionen också i september 2016 att öka och utvidga anslaget till sysselsättningsinitiativet för unga till och med 2020.

Praktiska exempel på de konkreta effekterna av ungdomsgarantin/sysselsättningsinitiativet för unga:

⁹ <http://www.eib.org/projects/priorities/investing-for-youth/index.htm>

¹⁰ Rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti (EUT C 120, 26.4.2013, s. 1).

- Det franska programmet *Emplois d'avenir*, som inleddes 2012 och som delvis finansieras genom sysselsättningsinitiativet för unga, syftar till att skapa subventionerade jobb för lågutbildade ungdomar som bor i missgynnade områden. Anställningsavtalen varar ett till tre år och är tillgängliga i både icke-statliga organisationer och privata företag. Under 2016 har 150 000 ungdomar fått stöd.
- I Lettland stöder projektet *Know and Do*, som inleddes 2015 och som får stöd från Europeiska socialfonden, uppsökande arbete på kommunal nivå. Syftet är att identifiera, motivera och aktivera oregistrerade unga i åldern 15–29 år att återgå till utbildning eller arbete.
- I Kroatien finns nu, tack vare finansiering från Europeiska socialfonden, elva *Centres for Lifelong Career Guidance*. De ger kostnadsfri livslång yrkesvägledning, både vid besök och via webben, för alla medborgare, med särskilt fokus på ungdomar.

2.2 Att investera i färdigheter, kompetens och integration på arbetsmarknaden

Färdigheter och kompetens är en viktig investering. I en kunskapsbaserad ekonomi är ett brett spektrum av färdigheter och kompetens nödvändig¹¹. Att investera i detta underlättar övergången till arbetslivet, förebygger ungdomsarbetslöshet och stödjer innovation, konkurrenskraft och social rättvisa. Utbildningssystemen måste ge bättre resultat, dvs. ett gott lärande för alla elever, särskilt dem från en mindre gynnad bakgrund. Särskild tonvikt behöver läggas på att öka effektiviteten och kvaliteten i undervisningen. Bättre undervisning är en nyckelfaktor för att förbättra både kvalitet och effektivitet.

Yrkesutbildning av hög kvalitet underlättar de ungas övergång till arbetsmarknaden. Särskilt under krisen har välutvecklade system för lärlings- och yrkesutbildning visat sig vara ett av de mest effektiva sätten att hålla ungdomsarbetslösheten i schack eller förhindra att den uppstår. Skälet till detta är att yrkesutbildning och lärande på arbetsplatsen, och framför allt lärlingsplatser, är särskilt effektivt när det gäller att tillhandahålla kompetens som är relevant för arbetsmarknaden. I detta syfte stöder kommissionen ett aktivt deltagande av arbetsmarknadens parter för att förbättra kvaliteten på yrkesutbildningen och främjar utvecklingen av partnerskap mellan utbildningssektorn och näringslivet. Genom att lägga fram beslutsunderlag och främja ömsesidigt lärande på grundval av gemensamma prioriteringar stöder kommissionen dessutom medlemsstaternas ansträngningar att förbättra sina utbildningssystem.

Exempel på EU:s insatser inom kompetens och utbildning:

- I juni 2016 initierade kommissionen en **ny kompetensagenda¹² för Europa**. Denna agenda innehåller en rad åtgärder som syftar till att ge fler unga människor större kompetens, att utnyttja bättre den kompetens som redan finns och att öka efterfrågan och utbudet av kompetens.
- Sedan 2013 har **europiska alliansen för lärlingsutbildning** förenat medlemsstater, arbetsmarknadens parter, företag, tillhandahållare av yrkesutbildning och andra berörda parter i ansträngningen att öka tillgången, kvaliteten och rörligheten inom lärlingssystemet och

¹¹ Detta gäller grundläggande färdigheter (t.ex. läsning och matematik), nyckelkompetenser (t.ex. digitala färdigheter, företagarförmågor och kunskaper i främmande språk) och icke-kognitiva färdigheter (t.ex. lagarbete och kritiskt tänkande).

¹² COM(2016) 381 final.

lärlingsutbildningens anseende. Genom den **europiska pakten för ungdomsfrågor**, som startade 2015 tillsammans med ledande europeiska företag i syfte att skapa minst 100 000 nya lärlingsplatser, praktikplatser och ingångsjobb av hög kvalitet arbetar dessutom kommissionen tillsammans med näringslivet för att göra samarbete mellan näringsliv och utbildningssystem till en ny rutin. Pakten för ungdomsfrågor och alliansen för lärlingsutbildning har redan tillhandahållit över 500 000 utbildnings- och sysselsättningsmöjligheter för ungdomar, i form av åtaganden från företag och organisationer. Vid sidan av insatser för att främja fler och bättre lärlingsplatser och utbildningsmöjligheter, arbetar kommissionen nära samman med medlemsstaterna, arbetsmarknadens parter och tillhandahållare av yrkesutbildning för att förstärka deras yrkesutbildningssystem.

- Den första **europiska veckan för yrkeskompetenser** (5–9 december 2016) kommer att nå ut till omkring 500 000 ungdomar, föräldrar, yrkesverksamma, arbetsgivare och arbetsmarknadsparter i hela EU och lyfta fram spetskompetens och kvalitet inom den yrkesinriktade utbildningen.

2.3 Att erbjuda gränsöverskridande möjligheter och öka ungdomars deltagande

Utbildning, studier och praktik i ett annat land är en unik erfarenhet och öppnar nya horisonter. EU:s ekonomier är starkt kopplade till varandra. Att erbjuda ungdomar möjlighet att vidga sin horisont hjälper dem att bli mer självständiga och få bättre självförtroende. Det är ett sätt att tillägna sig nya färdigheter och kunskaper, och det ger en unik erfarenhet när det gäller att hantera mångfald och att klara sig i en annan omgivning.

Programmet Erasmus+ ger stöd till ett brett spektrum av ungdomar, däribland universitetsstudenter, elever och lärlingar inom yrkesutbildning, frivilligarbete och ungdomsutbyten. Mellan 2014 och 2020 har Erasmus+ en sammanlagd budget på 14,8 miljarder euro. Det förväntas ge stöd till mer än 4 miljoner ungdomar. Nyligen utförda undersökningar betonar programmets påtagliga effekter, framför allt när det gäller anställbarhet¹³. Studenter som har deltagit i utbyten löper hälften så stor risk att drabbas av långtidsarbetslöshet efter examen jämfört med dem som inte har studerat eller praktiserat utomlands. En av tre studenter som gör praktik utomlands med stöd av Erasmus+ får ett erbjudande om anställning i det företag de arbetat för. Dessutom visar Erasmuspraktikanter också mer entreprenörsanda än de som stannar i hemlandet: en av tio har startat egna företag och mer än tre av fyra planerar eller kan tänka sig att göra det. Slutligen har Erasmusstudenter bättre problemlösningsförmåga och anpassningsförmåga samt större tolerans och självförtroende än de som inte reser utomlands. Detta är färdigheter som värderas högt av arbetsgivare, men är också viktiga sociala och samhälleliga tillgångar.

I ett öppet och demokratiskt samhälle är det viktigt att människor redan i tidig ålder tar ansvar för ett aktivt medborgarskap. Denna typ av aktivt medborgarskap kräver att ungdomar får möjlighet att delta och göra sina röster hörda. För att vara aktiva i samhället måste ungdomar erfar att deras agerande har betydelse och att de kan påverka beslut som är viktiga för dem. I samarbete med medlemsstaterna och berörda aktörer stöder kommissionen

¹³ Frågan om anställbarhet har uppmärksammats i flera studier, t.ex.:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

https://www.agence-erasmus.fr/docs/2431_observatoire-n2.pdf

https://www.agence-erasmus.fr/docs/20140425_rapport-final_etude-impact-de-web.pdf

genomförandet av EU:s ungdomsstrategi¹⁴. Strategin har två huvudsyften: att skapa fler och lika möjligheter för ungdomar inom utbildningen och på arbetsmarknaden, och att uppmuntra unga människor att aktivt delta i samhället. En central aspekt av strategin är dess rådgivande, deltagande del: tack vare dess strukturerade dialog har 170 000 ungdomar från hela Europa kunnat framföra sina synpunkter till beslutsfattare om politik som har betydelse för dem.

Exempel på EU:s insatser inom rörlighet och frivilligarbete:

- **Erasmusprogrammet** firar sitt 30-årsjubileum nästa år, och ungefär 5 miljoner ungdomar har åtnjutit dess stöd under åren. Tack vare ökade anslag och diversifiering förväntas ytterligare 4 miljoner ungdomar gynnas under perioden 2014–2020.
- Ett instrument för unga människors deltagande har varit den **europiska volontärtjänsten**, som har varit en drivkraft för gränsöverskridande frivilligarbete i 20 år. Varje år stöder volontärtjänsten cirka 10 000 unga volontärer som reser utomlands för att bidra på olika sätt, t.ex med ungdomsaktiviteter, socialt stöd till behövande eller miljöskydd.

3. Förnyade ansträngningar för att investera i ungdomar

Samtidigt som den ekonomiska tillväxten och skapandet av arbetstillfällen fortsätter finns det inga anledningar till att slå sig till ro. Krisens konsekvenser har varit omfattande och åren av betydande arbetslöshet är en överväldigande utmaning i många delar av Europa. EU har lång erfarenhet av att initiera och främja politik och åtgärder till stöd för ungdomar. Nyckeln till framgång är gemensamma åtgärder som involverar aktörer på alla nivåer och framför allt ansvariga bland myndigheter och arbetsmarknadens parter. Kommissionen understryker behovet av att göra framsteg när det gäller följande tre åtgärdsområden:

3.1 Bättre möjligheter till anställning

- **Den europeiska planeringsterminen driver på reformer på nationell nivå och detaljerad vägledning har getts till flera medlemsstater.** I den årliga tillväxtöversikten, som inleder den europeiska planeringsterminen 2017, pekar kommissionen på vikten av att prioritera investeringar i humankapital, vilket handlar om att förbättra ungdomarnas anställbarhet och att investera i deras kompetens och utbildning.
- **Ett fullständigt och hållbart genomförande av ungdomsgarantin bör säkerställas i praktiken i alla medlemsstater.** Det fortsatta politiska och finansiella stödet till ungdomsgarantin gör skillnad, och det är viktigt att dra nytta av det arbete som hittills utförts. I ett antal medlemsstater har garantin genomförts fullt ut först nyligen, eftersom många åtgärder har krävt omfattande reformer och ett brett partnerskap, som i sig är nya och lovande sätt att tillhandahålla stöd¹⁵. Allt eftersom situationen håller på att förbättras i flera delar av Europa kommer en viktig prioritering i många

¹⁴ Rådets resolution av den 27 november 2009 om förnyade ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet (2010 – 2018) (EUT C 311, 19.12.2009, s. 1).

¹⁵ COM(2016) 646 final.

medlemsstater vara att se till att även lågutbildade ungdomar får tillräckligt med stöd. Detta kräver att ungdomsgarantin blir mer tillgänglig och bättre når ut till unga som varken arbetar eller studerar och som inte är registrerade hos arbetsförmedlingen. Det kräver också ett förstärkt samarbete mellan offentliga institutioner och berörda parter, och en förbättrad kapacitet bland aktörerna, framför allt de offentliga arbetsförmedlingarna, för att genomföra ungdomsgarantin. Bättre mekanismer för att säkerställa att ungdomar får erbjudanden av hög kvalitet bör införas genom att fastställa kvalitetskriterier. Tillhandahållandet av lärlingsplatser inom ramen för ungdomsgarantin bör förstärkas eftersom de endast utgör 4,1 % av de erbjudanden som antagits hittills.

- **För att underlätta genomförandet av ungdomsgarantin i de regioner där den behövs mest, bör de medel som finns tillgängliga för genomförandet av sysselsättningsinitiativet för unga öka.** I samband med halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen har kommissionen föreslagit att den ursprungliga tilldelningen för sysselsättningsinitiativet för unga kompletteras med 1 miljard euro under perioden 2017–2020. En motsvarande finansiering på 1 miljard euro kommer att tillhandahållas genom Europeiska socialfonden. Om man kan enas om denna ytterligare finansiering förväntas den göra det möjligt för cirka 1 miljon fler ungdomar att få stöd från sysselsättningsinitiativet för unga.

3.2 Bättre möjligheter genom utbildning

- **Kommissionen är fast besluten att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och stödja deras insatser för att reformera utbildningssystemen.** Kommissionen kommer att öka sitt stöd till medlemsstaterna och under 2017 lägga fram specifika åtgärder för att modernisera skolutbildning och högre utbildning, inklusive en uppdaterad agenda för moderniseringen av den högre utbildningen, ett särskilt initiativ om uppföljning av utexaminerade, en agenda för att stödja utvecklingen av skolor och lärare, och en översyn av rekommendationen om nyckelkompetenser för livslångt lärande samt ytterligare kompletterande åtgärder för att stödja den digitala omställningen inom utbildningen och öka tillgången till digital kompetens och digitalt lärande.
- För att främja kvalitet, utbud, delaktighet och attraktionskraft när det gäller lärlingsplatser och arbetsbaserat lärande i yrkesutbildning kommer kommissionen att föreslå en **kvalitetsram för lärlingsutbildning**¹⁶ med viktiga principer för utformningen och tillhandahållandet av lärlingsutbildning på alla nivåer, med tillräcklig flexibilitet för att kunna tillämpas på mycket olika system i medlemsstaterna. Kvalitetsramen ska kunna borga för kvaliteten i lärlingsutbildningar som stöds genom EU:s program (ungdomsgarantin, sysselsättningsinitiativet för unga, europeiska solidaritetskåren, Erasmus+ och Europeiska socialfonden).
- En **efterfrågestyrd stödtjänst för lärlingsutbildning** ska inrättas 2017, bygga vidare på de offentliga arbetsförmedlingarnas framgångsrika benchlearning-modell och bistå länder med att inrätta eller reformera lärlingssystem. Denna stödtjänst kommer också

¹⁶ Baserat på yttrandet från rådgivande kommittén för yrkesutbildning, *A Shared Vision for Quality and Effective Apprenticeships and Work-based Learning*, som antogs den 2 december 2016.

att öka kunskapsutbytet, samarbetet och det ömsesidiga lärandet i fråga om lärlingsplatser genom att identifiera god praxis och stärka den ömsesidiga kunskapsutvecklingen. Särskilt fokus kommer att läggas på att mobilisera aktörer för konkreta åtgärder på nationell, regional och lokal nivå.

- Rörlighet för yrkesutbildning och i utbildningssyfte medför fördelar för både deltagaren och arbetsgivaren. Studier¹⁷ visar att vistelser längre än 6 månader ger mest mervärde när det gäller förbättring av yrkesmässig, personlig och social kompetens. I dag rör emellertid de flesta lärlingsplaceringarna i en annan medlemsstat en kortare period (72 % mindre än 1 månad och 21 % mellan 1 och 3 månader). Som svar på uppmaningar från Europaparlamentet att öka kvalitet och attraktionskraft när det gäller rörligheten för lärlingar kommer kommissionen att föreslå en ny särskild aktivitet för långa vistelser (6–12 månader) **ErasmusPro**, inom det existerande Erasmus+-programmet, för att stödja arbetspraktik utomlands. En stark stödjande ram, som kommer att omfatta grundliga förberedelser, strukturerat genomförande och lämplig uppföljning kommer att säkerställa rörlighetens effekt och kvalitet. Ett nära samarbete med arbetsgivare och andra berörda parter i den europeiska alliansen för lärlingsutbildning och den europeiska pakten för ungdomsfrågor¹⁸ och starka partnerskap med yrkesutbildningsinstitutioner, arbetsmarknadens parter, förmedlande organ och offentliga arbetsförmedlingar för att nå ut till lokala arbetsgivare kommer att säkerställa ett större urval av företag som är redo att ta emot yrkesutbildningselever, särskilt lärlingar.

3.3 Bättre förutsättningar för solidaritet, rörlighet i utbildningssyfte och deltagande

- I samband med halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen har kommissionen föreslagit att ge en ny impuls till rörlighet i utbildningssyfte genom en **betydande ökning på 200 miljoner euro i budgeten för Erasmus+ till och med 2020**.
- Kommissionen håller på att inrätta en **europaisk solidaritetskår** för att stärka grunden för solidaritetsarbetet i Europa. Kåren kommer att föra samman motiverade och engagerade unga människor för att arbeta i ett gemensamt solidariskt projekt. Den kommer att erbjuda en inspirerande och berikande erfarenhet för ungdomar som vill hjälpa, lära sig och utvecklas, och samtidigt inhämta värdefulla erfarenheter. Den kommer att fungera som ett utökat stöd för organisationer runt om i Europa som erbjuder solidaritetsarbete för ungdomar. Solidaritetskåren kommer att tillgodose behoven hos utsatta samhällsgrupper och offentliga nationella och lokala strukturer på en lång rad områden, t.ex. mat och inkvartering för hemlösa, skogsskötsel, stöd till katastrofdrabbade regioner eller integrationen av flyktingar.
- För att stärka ett aktivt samhällsengagemang bland unga **kommer kommissionen att förbereda översynen av den europeiska ungdomsstrategin för perioden efter 2018**. Ett brett samråd med ungdomar och de viktigaste berörda parterna kommer att hållas under 2017 för att diskutera vad denna strategi ska inriktas på i framtiden. En nyckelfråga är hur man ska skapa fler och bättre möjligheter för unga människor att aktivt delta i det politiska livet och i de demokratiska processerna. Kommissionen

¹⁷ http://www.pedz.uni-mannheim.de/daten/edz-b/gdbk/07/analysis_leonardo_study_en.pdf

¹⁸ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=2387>

kommer att fortsätta att utveckla och stärka sina instrument för dialog och utbyte med unga människor (t.ex. genom One Million-initiativet, New Narrative for Europe-projektet och den strukturerade dialogen).

- Ungdomars rörlighet är av stor betydelse för att öka deras europeiska medvetande och identitet. I linje med Europaparlamentets förslag och i samband med Erasmusprogrammets 30-årsdag 2017 kommer kommissionen att stödja **multimodal rörlighet för ungdomar som deltar i utbildningsprojekt**. Detta innebär nya möjligheter för unga generationer att upptäcka Europa och göra sina egna erfarenheter.

4. Slutsats

I detta meddelande, Att investera i Europas unga, läggs konkreta EU-åtgärder fram som syftar till att hjälpa unga människor att få det arbete eller den utbildning och praktik som de förtjänar. Utmaningarna är stora, och de delas av alla medlemsstater.

Endast ett brett partnerskap och ett gemensamt åtagande mellan EU och medlemsstaterna kan åstadkomma den förändring som den nuvarande situationen kräver. Det var också i den andan som EU-ledare från 27 medlemsstater enades om Bratislavaförklaringen.

Med utgångspunkt i vad som har uppnåtts under de senaste åren, är kommissionen fast besluten att i nära samarbete med Europaparlamentet och rådet öka stödet för att investera i unga människor över hela Europa. Kommissionen kommer att arbeta nära tillsammans med medlemsstaterna och berörda aktörer på alla nivåer, i syfte att bistå dem i deras ansträngningar. Kommissionen ser också fram emot den drivkraft och beslutsamhet som kan komma från Europeiska rådets möte den 15–16 december 2016 med en överenskommelse om en ambitiös uppsättning initiativ på de tre åtgärdsområden som beskrivs ovan.